7/12896

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

4 NİSAN 2006

SAYI : B.11.0.SGB.0.10.01.610.01/-610-16732
KONU : İzmir Milletvekili
Sayın Enver ÖKTEM'in
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi:TBMM Başkanlığının14.03.2006 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-19233 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Enver ÖKTEM'in 7/12896-19164 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK :
1-Cevap formu (2 Sayfa)

DAĞITIM:
TBMM Başkanlığı
Başbakanlığa

7/12896

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN ENVER ÖKTEM'İN 7/12896-19164 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

Ulaştırma Bakanlığının hazırladığı ve 25 Şubat 2006 tarihinde yürürlüğe girecek olan Karayolu Taşıma Yönetmeliği ile yetki belgesi olmayan nakliyecilere taşıma yasağı getirilmektedir. 200 bin YTL olan Yetki Belgesi ücretini ödeyemeyecek ve banka teminat şartını yerine getiremeyecek yüzlerce karayolu nakliye mensubu bulunmaktadır. Bu nedenle;

SORU:1)200 bin YTL tutarında bir teminat mektubu istenmesinin gerekçesi nedir?

CEVAP:1) Karayolu Taşıma Kanunu'nun 5 inci maddesi karayolu taşımacılığı faaliyetinde bulunulabilmesi için yetki belgesi alma zorunluluğu getirmektedir. Yetki belgesi, diğer bir ifade ile; karayolu taşımacılığı faaliyetinde bulunulabilmesi için izin/ruhsat/lisans belgesi demektir. Devlet, ekonomik ve sosyal hayatın gerektirdiği birçok alanda kamu yararı, düzen, güvenlik, hizmet kalite ve standardı korumak gibi amaçlarla; faaliyette bulunulabilmesi için önceden yetki/izin/ruhsat/lisans belgesi alma zorunluluğu getirmiş ve getirmektedir.

Bakanlığımız da 3348 ve 4925 sayılı Kanunların kendisine verdiği görev ve yetki çerçevesinde, karayolu taşımacılığı faaliyetlerini ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek, bu alanda düzeni ve güvenliği sağlamak, mesleki ve mali yeterlilik şartlarını taşıyanların faaliyette bulunabilmelerine imkan sağlamak için yetki belgesi alma zorunluluğu getirmiş bulunmaktadır.

Bu düzenlemede gerçek ve tüzel kişilerin haklarını kısıtlamak amacıyla bir hüküm getirilmemiştir. Karayolu taşımacılığı alanında faaliyet gösteren taşımacı, komisyoncu ve acentelik hizmeti veren gerçek ve tüzel kişilerle ilgili ortak kriterler belirlenmiş, herkes için eşit ve genel bir düzenleme yapılmıştır.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin; Yetki Belgesi Almanın Veya Yenilemenin Özel Şartları başlıklı 13 üncü maddesi söz konusu yetki belgelerini almanın veya yenilemenin özel şartlarını, Belge Ücretleri başlıklı 15 inci maddesi ise bu belgelerin ücretlerini belirlemektedir.

Yönetmeliğin 13 üncü maddesi, ağırlıklı olarak mali yeterlilik ile faaliyetin icrası için gerekli araç-gereç, bina-tesis konularını belirlemek amacıyla; 15 inci maddesi ise yine mali yeterliliği sağlamak ve ulaştırma modları arasında makul bir dengeyi sağlamaya yönelik olarak karayolu taşımacılığı faaliyetlerine girişi daha kontrollü yapmak amacıyla düzenlenmişlerdir.

Bu amaçlar doğrultusunda her yetki belgesi için 13 üncü madde ile ayrı ayrı belirlenen özel şartlar; yapılacak karayolu taşımacılığı faaliyetini tanımlanmış kapsamına, büyüklüğüne, niteliğine, faaliyet için gerekli yatırım miktarına, taşıdığı risklere, bu faaliyet alanlarının birbirleri ile olan ilişkilerine göre tespit edilmiş ve 15 inci maddesi ile belirlenen ücretler de dikkate alınarak bahsedilen faaliyetler arasında dinamik bir denge oluşturulmuştur.

Karayolu taşıma yönetmeliğinin ilgili maddeleri incelendiğinde görüleceği üzere, doğrudan taşımacılık yapmak üzere yetki belgesi alanlarda sadece yapacakları faaliyetin şekline, büyüklüğüne uygun olarak belli bir tonajda taşıt bulundurma zorunluluğu getirilmiş olup, bunlar için herhangi bir teminat mektubu istenmesi söz konusu değildir.

7/12896

Teminat mektubu zorunluluğu, acentelik, komisyonculuk ve taşıma işleri organizatörlüğü yapmak üzere yetki belgesi almak isteyenler için getirilmiş olup, bunlarda da belli bir tonajda taşıt bulundurma zorunluluğu aranmamaktadır.

SORU:2) Kaç yurttaşımız karayolu taşımacılığı sektöründe faaliyet göstermektedir?

CEVAP:2) Bakanlığımıza 23.03.2006 tarihi itibariyle toplam 306.579 adet yetki belgesi başvurusu yapılmış olup; bunlardan 112.270 adedine yetki belgesi verilmiştir. Bakanlığımız ve Bölge Müdürlüklerinde 92.703 adet, TOBB'a bağlı odalarda 101.606 adet olmak üzere toplam 194.309 adet başvuru ise işlem görmeyi beklemektedir. Bankalara ücret yatırıp, dekont alarak henüz başvuru yapmamış olanların sayısı ise henüz tespit edilememiştir.

SORU:3) Bu şartı yerine getiremeyen nakliye mensuplarının durumu ne olacaktır? Bu insanlar işsizliğe mi tek edilecektir?

CEVAP:3) Yapılan yasal düzenlemelerle gerçek ve tüzel kişilerin hakkını kısıtlamak amacıyla bir hüküm getirilmemiştir. Karayolu taşımacılığı alanında faaliyet gösteren taşımacı, komisyoncu ve acentelik hizmeti veren gerçek ve tüzel kişilerle ilgili ortak kriterler belirlenmiş, herkes için eşit ve genel bir düzenleme yapılmıştır.

Ancak yapılan düzenlemeler çok geniş bir alanı kapsadığından, sektör temsilcileri tarafından yönetmelik hazırlanırken, doğru olarak ve sektörün ihtiyacı olarak intikal ettirilmeyen bazı hususlar, yönetmelik yayımlandıktan sonra Bakanlığımıza iletilmiş bu talep ve ihtiyaçlar değerlendirilerek gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Yönetmelikle yapılan düzenleme ile karayolu taşımacılığı faaliyetini tanımlanmış kapsamına, büyüklüğüne, niteliğine, faaliyet için gerekli yatırım miktarına, taşıdığı risklere, bu faaliyet alanlarının birbirleri ile olan ilişkilerine göre 11 inci madde ile yetki belgesi türleri tespit edilmiş ve alınacak yetki belgesinin kapsamına uygun olarak yetki belgesi ücretleri de değişik miktarlarda belirlenmiştir. Böylece bu sektörde faaliyette bulunan herkesin yaptığı faaliyete uygun yetki belgesi almaları koşulu getirilmiştir.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin geçici maddeleri ile önceden bu faaliyetleri yürütenlerin müktesep hakları korunmuş, getirilen ücret indirimi ve diğer muafiyetlerle belgelerini daha uygun şartlarda almaları sağlanmıştır.

SORU:4) Bu uygulama ile sektör tekellerin eline bırakılmak mı istenmektedir?

CEVAP:4) Yukarıda da izah edildiği üzere bu güne kadar toplam 112.270 adet gerçek ve tüzel kişi adına yetki belgesi düzenlenmiş olması ve halen bekleyen toplam 194.309 adet başvuru sahibi için de yetki belgesi düzenleneceği hususu göz önüne alındığında, bu alanda faaliyet gösterenlerin tamamına yakınının yetki belgesi aldığı/alacağı bir sektörde tekelleşmeden söz edilmesinin mümkün olmayacağı değerlendirilmektedir.